

**Žurnāla “Latvijas Zinātņu Akadēmijas Vēstis.”
A daļa: Humanitārās un sociālās zinātnes”
iekšējā kvalitātes nodrošināšanas sistēma**

Redaktoru kvalitāte

“Latvijas Zinātņu Akadēmijas Vēstu” (“LZA Vēstu”) A daļas galveno redaktoru izvēlas no Latvijas Zinātņu akadēmijas (LZA) locekļu vides un apstiprina LZA Senāts, kas nodrošina, ka galvenais redaktors ir augstas kvalifikācijas zinātnieks. Pārējos redaktorus darbā pieņem LZA prezidents, pamatojoties uz LZA Vēstu” Redakcijas padomes ieteikumu. Neatkarīgi no statusa – redakcijas darbinieks vai akadēmiskās vides pārstāvis, visiem redaktoriem ir obligāti jāievēro publicēšanas ētikas noteikumi. Redaktoriem ir jāievēro “Latvijas Zinātņu akadēmijas zinātniskā žurnāla “Latvijas Zinātņu Akadēmijas Vēstis” Nolikuma” noteiktais manuskriptu rediģēšanas un novērtēšanas process. Visu redaktoru attēliem, vārdiem, darba vietām un pienākumiem žurnālā (visiem vai atsevišķiem atribūtiem) ir jābūt norādītiem Redakcijas kolēģijas lapā žurnālā un žurnāla interneta vietnē. Jaunu redaktoru ienākšana žurnālu redakcijā pastāvīgam darbam vai atsevišķu numuru sagatavošanai un viņu pienākumi tiek atspoguļoti žurnālā.

Manuskriptu novērtēšanas kvalitāte

Katram zinātniskā raksta manuskriptam tiek nozīmēti divi neatkarīgi recenzenti, kas neietekmē viens otru un var sniegt objektīvu vērtējumu. Ja nepieciešams, galvenais redaktors var nozīmēt trešo recenzentu. Recenzenti novērtē rakstus anonīmi un savā darbā vadās pēc LZA Senāta un Latvijas Zinātnes padomes apstiprinātā “Zinātnieku ētikas kodeksa”, žurnāla iekšējā dokumenta “Publicēšanas ētika un ar publicēšanu saistītas nelikumīgas darbības novēršana žurnālā “Latvijas Zinātņu Akadēmijas Vēstis. A daļa: Humanitārās un sociālās zinātnes”, attiecīgo zinātnes nozaru ētikas kodeksiem, starptautiskajām ētikas normām. Recenzenti vadās no tiešpīecējā piejamā formulāra “Norādījumi “Latvijas Zinātņu Akadēmijas Vēstis. A daļa: Humanitārās un sociālās zinātnes” publicēšanai iesniegto manuskriptu (rakstu) novērtētājiem un novērtējuma anketa”, kas norāda galvenos aspektus, kuri jāiekļauj novērtējumā. Manuskriptu novērtēšanu uzrauga un ar komentāriem vispirms iepazīstas “LZA Vēstu” A daļas galvenais redaktors. Atbildīgais redaktors organizē sadarbību ar autoriem; nosūta novērtējumu autoriem un organizē manuskripta pilnveidošanu, ja nepieciešams.

Recenzentu kvalitāte

Recenzentus izvēlas no akadēmiskā personāla sastāva. Viņiem ir jāatbilst pamatprasībām: (1) recenzenta pieredze ir pietiekama manuskripta izvērtēšanai; (2) recenzenta zinātniskā kvalifikācija ir pietiekama, lai varētu izvērtēt manuskriptu (nepieciešams zinātņu doktora grāds); (3) recenzentam jābūt publicētiem darbiem ar manuskriptu saistītā pētījumu jomā; (4) starp recenzentu un manuskripta autoru nepastāv interešu konflikts.

Ikvienu recenzentu pirms uzaicinājuma novērtēt manuskriptu rūpīgi izvērtē, orientējoties pēc augšminētajām pamatprasībām. Recenzents, kas piekritis un veicis manuskripta izvērtējumu, to paraksta, tā apliecinot, ka ir ievērojis redakcijas norādes par īpaši svarīgiem novērtēšanas aspektiem un ka viņam/ai nav interešu konflikta ar manuskripta autoru(iem).

Redaktora lēmuma kvalitāte

Lēmumu par manuskripta publicēšanu pieņem A daļas galvenais redaktors. Gatavojot lēmumu, A daļas galvenais redaktors var konsultēties ar redakcijas vadītāju, Redakcijas padomes priekšsēdētāju, B daļas galveno redaktoru, recenzentiem un A daļas redakcijas kolēģijas locekļiem. Galvenā redaktora pienākums tiek uzskatīts par brīvprātīgu un godpilnu nodarbi, un parasti nav galvenais personīgo ienākumu avots. Galveno redaktoru ienākums nav saistīts ar nopublicēto rakstu skaitu, tādējādi izslēdzot iespējamu ieinteresētību rakstu publicēšanai par katru cenu. Galvenajam redaktoram visiem līdzekļiem jācenšas izvairīties no interešu konflikta ar autoriem. Katrs nepamatota galvenā redaktora lēmuma vai citu lēmumu pieņemšanas gadījums vai interešu konflikta gadījums tiek izskatīts Redakcijas padomes sēdē.

Kvalitātes aspekti pirms un pēc publicēšanas

Žurnāls “Latvijas Zinātņu Akadēmijas Vēstis. A daļa: Humanitārās un sociālās zinātnes” tiek publicēts papīra formātā un elektroniski žurnāla vietnē internetā. Tīmeklī publicētais žurnāls ir atklāti pieejams jebkurai lasītājam, tostarp rakstu autoriem, un viņi var pārliecināties par publikācijas atbilstību iesniegtā manuskripta galīgajam saskaņotajam variantam. Autori savus jautājumus un iebildumus par publicēto rakstu, kā arī par manuskripta sagatavošanu publicēšanai var izteikt rakstiski galvenajam redaktoram adresētā vēstulē. Saņemtās vēstules tiek reģistrētas “Sūdzību un ierosinājumu reģistrā”.

Ja redakcijā ir saņemti A daļas galvenajam redaktoram adresēti rakstiski izteikti jautājumi vai iebildumi par manuskripta sagatavošanas procesu vai publicēto materiālu, tos izskata Redakcijas padomē (iespējams, pieaicinot recenzentu, uz kura vērtējuma pamata jautājums vai iebildums ir radies). Padome lemj par jautājumu vai iebildumu nopietnību un sekojošo rīcību, kas var būt: galvenā redaktora rakstisks skaidrojums autoram vai recenzentam, publicētā teksta labojums tuvākajā izdevumā vai publicētās informācijas atsaukums. Ja publicētajā rakstā konstatētas nopietnas kļūdas vai ētiskas dabas pārkāpumi, redakcijai neatkarīgi no tā, cik ilgā laikā pēc publikācijas kļūda vai ētiskas dabas pārkāpums ir atklāts, nekavējoties ir jānovērš kļūdas un tuvākajā izdevumā jāpublicē paskaidrojoša informācija vai iepriekš publicētā materiāla atsaukums.